

Олена КАНТЕРМАН, юрист

ПОДАТКОВІ ПЕРЕВІРКИ – 2022: КОЛИ МОРАТОРІЙ НЕ ДІЄ?

Про що стаття? 2022 рік почався із серйозних змін у податковому законодавстві. І багатьох платників податків хвилює питання, чи можуть їх перевірити органи ДПС у 2022 році, чи діє ще «карантинний» мораторій – і якщо так, то яких перевірок він стосується. На ці та інші запитання платників податків ми відповімо в консультації.

Чи діє в 2022 році мораторій на перевірки?

Так! У 2022 році «карантинний» мораторій продовжує діяти.

До уваги! Мораторій був запроваджений Кабміном на всій території України на період із 18 березня 2020 року по останній календарний день місяця (включно), у якому закінчується дія карантину (п. 52² підрозд. 10 розд. XX Податкового кодексу, далі – ПК).

Зараз дію карантину продовжено **до 31.03.2022** (постанова КМУ від 15.12.2021 № 1336). Отже, і мораторій на проведення податкових перевірок точно діятиме до цієї дати. А далі подивимося: якщо карантин продовжать, то скоріше за все продовжать і мораторій.

Яких перевірок стосується мораторій?

Забороны на проведення податкових перевірок встановлено для **документальних** перевірок і **фактичних** перевірок. Водночас **цілий ряд перевірок виведено з-під мораторію:**

- по-перше, самим п. 52² підрозд. 10 розд. XX ПК;
- по-друге, постановою КМУ від 03.02.2021 № 89 (далі – Постанова № 89).

А які саме перевірки податківці мають право зараз проводити?

Для вашої зручності наведемо цю інформацію в таблиці. Можете користуватися нею як підказкою на той випадок, якщо до вас прийдуть перевіряючі з податкової.

Податкові перевірки, на які не поширюється дія мораторію в 2022 році

Кого стосується	Вид перевірки	Конкретизація і пояснення	Норма законодавства
1	2	3	4
Усіх суб'єктів господарювання	Документальна позапланова	Проводиться в таких випадках: – або за зверненням платника податків; – або на підставі пп. 78.1.7 та 78.1.8 ПК	П. 52 ² підрозд. 10 розд. XX ПК
	Фактична	Проводяться перевірки з питань: – обліку, ліцензування, виробництва, зберігання, транспортування та обороту пального, спирту етилового, алкогольних напоїв і тютюнових виробів; – цільового використання пального і спирту етилового платниками податків; – обладнання акцизних складів лічильниками-витратомірами та/або лічильниками-рівнемірами; – здійснення функцій у сфері виробництва та обороту спирту етилового, алкогольних напоїв і тютюнових виробів, пального (перевірка проводиться на підставах, зазначених у пп. 80.2.2, 80.2.3 та 80.2.5 ПК, тобто за наявності інформації про можливе порушення платником податків законодавчих вимог або за скаргою покупця)	

1	2	3	4
Юридичних осіб	Документальна і фактична	Проводяться перевірки, які були розпочаті до 18.03.2020 і не завершені	Постанова № 89
	Документальна планова	Органи ДПС можуть проводити планові перевірки тільки з дотриманням вимог п. 77.4 ПК, а саме: – перевірка має бути включена до плану-графіка на відповідний період; – планова перевірка має проводитися на підставі наказу керівника (його заступника або уповноваженої особи) податкового органу; – платник податків має бути повідомлений про перевірку не пізніше ніж за 10 календарних днів до її початку шляхом направлення або вручення йому повідомлення і копії наказу органу ДПС про проведення перевірки	
	Документальна позапланова	<p>Такі перевірки проводяться за підставами, зазначеними в пп. 78.1.1 та/або 78.1.4 ПК, у суб'єктів господарювання реального сектора економіки, які сформувавши податковий кредит за рахунок оформлення ризикових операцій із придбання товарів/послуг (з переліку ризикових платників податків, визначених у рамках роботи Тимчасової слідчої комісії Верховної Ради з питань розслідування оприлюднених у засобах масової інформації фактів можливих корупційних дій посадових осіб органів державної влади, які призвели до значних втрат прибуткової частини Держбюджету). Ця комісія була створена згідно з постановою Верховної Ради від 24.04.2020 № 568-IX</p> <p>Перевірка проводиться, якщо отримана податкова інформація, яка свідчить про порушення платником податків валютного законодавства в частині дотримання граничних строків надходження товарів за імпортними операціями та/або валютної виручки за експортними операціями</p> <p>Перевірка проводиться за такими підставами:</p> <ul style="list-style-type: none"> – пп. 78.1.12 – контролюючим органом вищого рівня в порядку контролю за діяльністю або бездіяльністю посадових осіб контролюючого органу нижчого рівня здійснено перевірку документів обов'язкової звітності платника податків або матеріалів документальної перевірки, проведеної контролюючим органом нижчого рівня, у результаті якої виявлено невідповідність висновків акта перевірки вимогам законодавства; – пп. 78.1.14 – органом ДПС отримано документально підтверджену інформацію і дані, що свідчать про невідповідність умов контрольованої операції принципу «витагнутої руки», та/або таку невідповідність встановлено в порядку, передбаченому пп. 39.5.1.1 ПК; – пп. 78.1.15 – платником податків не подано або подано з порушенням вимог п. 39.4 ПК звіт про контрольовані операції та/або документацію з трансфертного ціноутворення (далі – ТЦУ) або органом ДПС виявлено порушення під час моніторингу такого звіту або документації згідно з вимогами п. 39.4 та 39.5 ПК; – пп. 78.1.16 – органом ДПС отримано звіт про контрольовані операції, направлений платником податків згідно з п. 39.4 ПК (у цьому випадку перевірка проводиться тільки з питань контролю за ТЦУ) 	

Як бачите, незважаючи на мораторій, підстав для проведення податкових перевірок – достатньо. Але у будь-якому випадку перед початком перевірки представники контролюючого органу зобов'язані пред'явити вам:

- направлення на перевірку, у якому буде зазначено вид перевірки і підстави для її проведення;
- копію наказу про призначення перевірки (ст. 81 ПК).

Наша порада. Перш ніж допускати візитерів до проведення перевірки, уважно вивчіть документи, які вони вам пред'являть. Зокрема, переконайтеся, що на таку перевірку мораторій не поширюється. У цьому вам допоможе наша таблиця.

Як дізнатися, чи включено наше підприємство до плану-графіка перевірок ДПС на 2022 рік?

Нагадаємо ще раз, що планова перевірка має бути передбачена в плані-графіку на відповідний податковий період (п. 77.1 ПК). А план-графік планових перевірок на поточний рік оприлюд-

нюється на офіційному вебсайті ДПС до 25 грудня попереднього року.

План-графік на 2022 рік був оприлюднений на сайті ДПС 24.12.2021, знайти його можна за посиланням <https://tax.gov.ua/diyalnist-/plani-ta-zviti-roboti-/545291.html>, у розділі «Діяльність»/«Плани та звіти роботи».